

aan de Orgelcommissie van de
Nederlandse Hervormde Kerk
Havelte

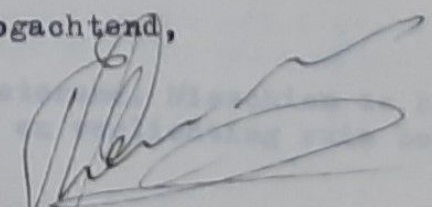
Geachte commissieleden,

Enige tijd geleden vernam ik van uw plannen om te komen tot restauratie van het orgel in de N.H.Kerk te Havelte. Aangezien ik sinds november 1980 het orgel in uw kerk bespeel ben ik erg geïnteresseerd in dit gebeuren. Hoewel ik mij bewust ben dat het orgel bij het doorgaan van de kostbare plannen een lange tijd buiten gebruik zal zijn, verheugt het mij daadwerkelijk eens van nabij een dergelijk restauratieplan mee te maken.

Als "gebruiker" van het instrument kan het zijn dat mij een aantal zaken van het orgel meer opvallen dan een "buitenstaander". Aangezien het tevens de bedoeling zal zijn dat na de uitvoering van de plannen het orgel weer jarenlang mee zal kunnen gaan is het tijdig signaleren van wenselijkheden/mogelijkheden nu beter op zijn plaats dan na voltooiing van de plannen.

Graag zou ik in alle bescheidenheid enige wensen kenbaar willen maken en in uw aandacht willen aanbevelen.

Hoogachtend,

B.J. Lemstra
mei 1981

plaats van het orgel:

misschien is het de commissieleden al bekend maar de pilaar aan de zijde van de speeltafel van het orgel - en die een belangrijke dragende functie vervult - is aan het verzakken en bij niet ingrijpen kan dit nog verder gaan.

orgelkast

orgelkas:

ik ga er van uit dat bij de restauratieplannen de orgelkas ook een grondige opknappbeurt krijgt, ook wat betreft het aanbrengen van kleuren en versieringen. Niet alleen het front is belangrijk maar ook de rest van de kas - het is een totaliteit.

Bent u gebonden aan voorschriften van Monumentenzorg wat betreft de kleuren? Is er nog na te gaan welke oorspronkelijke kleuren het orgel heeft gehad om daarmee de bouwer, zij het posthuum, eer aan te doen.

Ik heb de indruk dat in de torens bij de pijpvoeten ook versieringen zijn geweest maar die zijn in de loop van de jaren verdwenen?

Het is een orgel met geschiedenis en het orgel staat in een kerk met geschiedenis. Zou het mogelijk zijn op het front aan de balustrade enige gegevens te vermelden zoals: bouwer - jaartal - welke kerken - restauratie's.

Als het uitwendige in een betere en mooiere staat verkeert dan heden dan zal de achterliggende witte wand ook een opknappbeurt moeten hebben - dat is iets wat we zelf kunnen.

verlichting:

de nu aangebrachte verlichting is ondoelmatig en storend. Misschien is het mogelijk verlichting in te bouwen in de lessenaar en verlichting ruim boven de registers die tevens de ruimte verlicht.

orgelbank:

het kan zijn dat de huidige orgelbank origineel is en daarom misschien van waarde, maar het is een oud geval. Als hij zonder moeite weg kan is het beter een nieuwe grotere bank te plaatsen waarin ook een ruimte voor het opbergen van muziekboeken.

schakelaar in werking stellen motor:

de laatste jaren komt meer in gebruik dat het inwerking stellen van de motor plaats vindt d.m.v. een kontaktsleutel, net als in een auto. Daarmee voorkom je dat iedereen maar gebruik kan maken van het orgel en dat bevordert weer de levensduur van het orgel.

Je geeft de vaste organisten een sleutel en de koster een exemplaar.

uitbreiding lessenaar:

de rand onderaan de lessenaar en de stand van de lessenaar is niet goed. Meerdere malen komt het voor dat een muziekboek naar voren valt op de klavieren.

Mogelijk kan de rand iets breder en de stand iets meer schuin naar achteren.

De hoogte van de speeltafel en de lessenaar is aan de lage kant - zouden er mogelijkheden zijn van verhoging?

toegankelijkheid van het orgel:

wat ik nu wil schrijven is denk ik het meest progressieve maar ik waag het er maar op.

Om het orgel meer bij de kerk te betrekken en om de koster in staat te stellen de ruimte boven bij de schoonmaakbeurten te betrekken zou je de toegang via de toren moeten laten vervallen.

Misschien behoort het tot een mogelijkheid een trap direkt uit de kerk naar de galerij te laten gaan (rechtopstaande wenteltrap of een goed uitgevoerde ladder)

Met deze oplossing kun je de kerk ook helemaal afsluiten van de toren, die ook openstaat voor beklimming op doordeweekse dagen en wie zegt mij dat de deur altijd is afgesloten.

Probeert u maar eens met een stofzuiger en wat schoonmaakartikelen naar boven te gaan, wat je dan allemaal moet ondernemen.

Een praktisch punt is verder al je 's avonds eens wilt studeren op het orgel en de hele zaak is donker - in de toren is geen enkel lichtpunt. Een opvallend feit is verder dat zoveel gemeenteleden nooit het orgel zien bij de speeltafel of op korte afstand - om het feit dat het niet mitnodig, niet bereikbaar is.

onderhoud:

na restauratie is het aan te bevelen een vast abonnement te nemen voor een jaarlijkse stembeurt en mogelijke mankementen vroegtijdig te signaleren en te herstellen.

Tot zover mijn suggesties en wensen. Rest mij u veel succes toe te wensen bij uw plannen.

N.B.

Mogelijk is u bekend dat er ook een orgelcommissie der N.H.Kerk bestaat, gevormd door deskundigen die plaatselijke orgelcommissies van advies kunnen dienen.

adres: Laan Copes van Cattenburch 69

Postbus 80552

2508 GN Den Haag

tel.: 070 - 469332

Aron Hoogte.